สรุปพัฒนาความรู้

“ความท้าทายของผู้นำภาครัฐในยุค VUCA world”

(The Challengesof Government Leaders in VUCA world)

ผ่านระบบการเรียนออนไลน์ของสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล (TDGA e-Learning)

บรรยายโดย รศ.ดร.ปานใจ ธารทัศนวงศ์
ภาควิชาคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

การเปลี่ยนแปลง การเรียนรู้และเข้าใจโลกยุค VUCA world

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เทคโนโลยี การแข่งขัน สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ เศรษฐกิจ สถานการณ์เหล่านี้เรียกว่า “VUCA World” รวมถึงการเปลี่ยนแปลงด้านนวัตกรรมอย่างพลิกผัน (Disruptive innovation) ใช้หลักการ 4 ประการดังนี้

From		To
V (Volatility) ความผันผวน ไม่สามารถคาดเดาได้	V	V (Vision) วิสัยทัศน์ในการตัดสินใจ
U (Uncertainty) ความไม่แน่นอน ยากต่อการตัดสินใจ	U	U (Understanding) ความเข้าใจทั้งภายในและภายนอก
C (Complexity) ความซับซ้อน ที่มากขึ้นเรื่อย ๆ	C	C (Clarify) ความชัดเจนในการทำงาน
A (Ambiguity) ความคลุมเครือไม่ชัดเจน	A	A (Agility) ว่องไวและเท่ากัน

การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีดิจิทัล ในระดับประเทศ

ระยะที่ 1 Digital Foundation ประเทศไทยลงทุน และสร้างฐานรากในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล

ระยะที่ 2 Digital Thailand I: Inclusion ทุกภาคส่วนของประเทศไทยมีส่วนร่วมในเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลตามแนวทางประชารัฐ

ระยะที่ 3 Digital Thailand II: Full Transformation ประเทศไทยก้าวสู่ดิจิทัลไทยแลนด์ที่ขับเคลื่อนและใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระยะที่ 4 Global Digital Leadership ประเทศอยู่ในกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและคุณค่าทางสังคมอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่รัฐบาลกำหนด มี 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประสิทธิภาพสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศ
๒. ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล
๓. สร้างสังคมคุณภาพที่ทั่วถึงเท่าเทียมด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล
๔. ปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล
๕. พัฒนากำลังคนให้พร้อมเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล
๖. สร้างความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัล

๑. พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕
๒. พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ.๒๕๖๒ ประกาศคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล เรื่องธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ๓๑ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๓
๓. พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.๒๕๖๒
๔. พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ.๒๕๖๒
๕. พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์(๒๕๔๔-๒๕๖๓) ๔ ฉบับ
๖. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการแบบปลอดภัยในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.๒๕๖๓

ความท้าทายของการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ความท้าท้ายเชิงเทคนิค	ความท้าทายเชิงผันแปร
ความหมาย : ปัญหาที่สามารถนิยามได้ชัดเจน แก้ไขได้โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญทำการแก้ไขได้ในระยะสั้น	ความหมาย : ปัญหาที่สามารถนิยามได้ชัดเจน แก้ไขได้โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญทำการแก้ไขได้ในระยะสั้น
ปัญหาเชิงเทคนิค(Technical Chalenge): - นิยามได้ชัดเจน - แก้ไขได้ด้วยผู้เชี่ยวชาญ - แก้ไขได้ระยะสั้น - ใช้อำนาจจัดการได้ - แก้ด้วยการเรียนรู้เชิงข้อมูล - ใช้ความสามารถส่วนบุคคล - เจอแรงต้านไม่เยอะสักเท่าไหร่	ปัญหาเชิงเทคนิค(Adaptive Challenge): - ยากต่อการนิยาม - ไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยผู้เชี่ยวชาญแต่แก้ได้ด้วยคน - ใช้เวลานานกว่าจะสัมฤทธิ์ผล - เปลี่ยนตั้งแต่ทัศนคติ ความเชื่อ และพฤติกรรม - ต้องร่วมมือร่วมใจ

การปรับเปลี่ยนสู่ดิจิทัล (Digital Trnsformation)

๑. การปรับข้อมูลให้เป็นดิจิทัล (Digitization)
๒. ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี (Digitalzation)
๓. ปรับองค์กรให้เข้ากับเศรษฐกิจ (Digital Economy)

ภาครัฐมีการทำข้อมูลแบบเปิด (Open Government Data) ได้แก่ นักเขียนโปรแกรม นักวิเคราะห์ข้อมูลประชาชน หน่วยงานของรัฐ นักข่าว, สื่อมวลชน บริษัท Start-up

การสร้างความเข้าใจและพัฒนาสมรรถนะของทีมงานให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์

ปัจจัยสำคัญที่จะปรับเปลี่ยนองค์กรไปสู่องค์กรดิจิทัล คือ คน ผู้นำต้องมีการปรับ Mindset ให้เป็น Digital Mindset ได้แก่

๑. Digital Techmology Building Blocks : ความเข้าเข้าใจเกี่ยวกับเทรโนโลยีดิจิทัล
๒. Thinking Patterns : การนำดิจิทัลไปประยุกต์ใช้กับงาน
๓. Digital Behaviors: การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เหมาะกับการทำงานบนแพลตฟอร์มดิจิทัล
๔. Data Driven Insights : การใช้ข้อมูลเป็นหลัก
๕. Value Creation : การสร้างคุณค่า

บุคลากรมีความสามารถแต่อาจมีกรอบที่ถูกวางไว้ เป็นลักษณะของ Fixed Mindset เราสามารถปรับเปลี่ยน Mindset จากเดิม เป็น Growth Mindset จึงต้องมีการขับเคลื่อนบุคลากรสามารถคิดอะไรใหม่ได้

Fixed Mindset	Growth Mindset
๑. ตั้งเป้าหมายเป็นผลงานที่สามารถบรรลุได้ไม่ยาก	๑. ตั้งเป้าหมายในการพัฒนาตัวเอง
๒. ตัวเองเก่งเมื่อทำงานไม่ผิดพลาด ส่งก่อนเวลา	๒. รู้สึกว่าตัวเองเก่ง เมื่อได้รับมอบหมายงานที่ท้าทาย
๓. ไม่กล้าเสนอความคิดเห็นเพราะกลัวตอบผิด	๓. กล้าคิด กล้าถาม ไม่กลัวถูกใครมองว่าโง่
๔. เมื่อเจองานที่ยากจะคิดว่าฝีมือไม่ถึง	๔. เมื่อเจองานยากจะอยากเรียนรู้และทำให้สำเร็จ
๕. ใช้ปัญหาเป็นข้ออ้างในการล้มเลิกความตั้งใจ	๕. เห็นปัญหาเป็นโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนา
๖. ปฏิเสธคำวิพากษ์วิจารณ์เชิงลบที่ดีต่อตัวเอง	๖. นำคำวิพากษ์วิจารณ์ไปปรับปรุง
๗. เมื่อทำไม่สำเร็จจะรู้สึกท้อแท้ สิ้นหวัง	๗. เมื่อทำไม่สำเร็จจะพยายามหาวิธีแก้ปัญหาต่อไป
๘. หวาดหวั่นเมื่อผู้อื่นประสบความสำเร็จ	๘. นำข้อดีจากผู้ที่ประสบความสำเร็จมาปรับใช้

การนำความรู้จากบทเรียนไปใช้ประโยชน์

จากการพัฒนาความรู้ผ่านระบบการฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ TDGA e-Learning หลักสูตร ความท้าทายของผู้นำภาครัฐในยุค VUCA world (The Challengesof Government Leaders in VUCA world) ได้เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดความท้าทายของผู้นำภาครัฐในยุค VUCA World ที่มีความสำคัญต่อการทำงาน ทักษะการใช้ชีวิต การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและส่งผลต่อองค์กร ทำให้เกิดมุมมอง ปรับเปลี่ยน วิธีการ และสร้างแนวคิด แนวทางในการพัฒนาตัวเอง ทีมงานและองค์กรให้เข้าสู่องค์กรยุคดิจิทัลได้ สามารถใช้ความเป็นผู้นำ (Leadership) ภายในตัวเองในรูปแบบต่างๆที่สอดคล้องกับสถานการณ์และเป้าหมายขององค์กรด้วยความเชื่อมั่น สามารถนำไปปรับใช้และพร้อมรับมือสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ตลอดเวลา และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาหลักสูตรดังกล่าวไปให้คำแนะนำแก่ผู้รับบริการได้เบื้องต้น

ธัญญาภรณ์ สายกระสุน

(นางสาวธัญญาภรณ์ สายกระสุน)
นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ
ผู้สรุปรายงานพัฒนาความรู้
วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๙

สาคร เหมือนตา

(นายสาคร เหมือนตา)
ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินศรีสะเกษ
ผู้ตรวจรายงานพัฒนาความรู้
วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๙